

Açık Liderlik Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Açık Liderlik Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16196>

Özet

Açık Liderlik Ölçeği, Murat Polat ve İbrahim Bülent Arabacı tarafından 2016 yılında geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, kurumsal ortamlarda şeffaflık, bilgi paylaşımı ve sosyal ağların etkin kullanımı temel alan **açık liderlik** davranışları ölçmek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçek, toplam 23 maddeden oluşmakta ve 5'li **Likert ölçeği** formatında derecelendirilmektedir. Araştırmacılar için **açık liderlik** yaklaşımlarını değerlendirmede güçlü bir araç sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Açık Liderlik, Liderlik Davranışları, Ölçek Geliştirme, Örgütsel Psikoloji, Gücün Paylaşımı, Hesap Verebilirlik, Kurumsal Şeffaflık

Yazarlar

Murat Polat, İbrahim Bülent Arabacı

Amaç

Açık Liderlik Ölçeği'nin temel amacı, örgütsel bağlamda liderlerin şeffaflık, bilgi akışı ve katılımcılığı ne ölçüde benimsediklerini belirleyen güvenilir ve geçerli bir ölçüm aracı oluşturmaktır. Ölçek, özellikle günümüzün dijitalleşen ve sürekli değişen iş dünyasında kritik öneme sahip olan, bilginin serbestçe dolaşması ve yetkinin paylaşılması liderlik stillerini değerlendirmeye odaklanmıştır.

Bu araç, kurum yöneticilerine ve akademisyenlere, mevcut liderlik pratiklerinin açık liderlik prensipleriyle ne kadar uyumlu olduğunu analiz etme imkanı sunar. Elde edilen veriler, örgütsel gelişim programlarının ve liderlik eğitimlerinin içeriğini şekillendirmede yol gösterici olabilir.

Yapı

Ölçek, **açık liderlik** yapısını üç temel alt boyut altında incelemektedir. Bu alt boyutlar, liderlik davranışlarının kurumsal kültür ve bilgi paylaşımı üzerindeki etkilerini yansıtmaktadır. Toplam 23 maddeden oluşan bu yapı, liderin açıklık düzeyini kapsamlı bir şekilde değerlendirmeyi hedefler.

Yapısal olarak ölçek, liderin gücü kabul etme ve paylaşma isteği, çabalarının merakını destekleme ve şeffaf olma (hesap verebilirlik) eğilimi ile modern iletişim araçlarının (sosyal ağlar) kullanma becerisini ölçmektedir. Bu boyutlar, modern liderlik kuramlarının gerektirdiği esneklik ve

effaflık ilkelerini temsil eder.

Geçerlik

Ölçeğin **geçerlik** çalışmaları, geliştirme makalesinde detaylı olarak sunulmuştur. Yapılan analizler, Açık Liderlik Ölçeği'nin teorik olarak temsil etmesi amaçlanan yapıyı (açık liderlik) ampirik olarak da yeterli düzeyde ölçtüğünü göstermektedir. Özellikle yapı geçerliği, gerçekleştirilen **faktör analizi** sonuçlarıyla desteklenmiştir.

Faktör yükleri ve madde-toplam korelasyonları incelenerek ölçeğin iç tutarlılığı ve yapısal bütünlüğü kanıtlanmıştır. Bu çalışmalar, ölçeğin Türkiye'deki örgütsel bağlamda **geçerli** bir ölçüm aracı olarak kullanılabilirliğini ortaya koymuştur.

Güvenilirlik

Ölçeğin **güvenilirlik** analizleri, iç tutarlılık yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Geliştirme çalışmasında elde edilen Cronbach Alfa katsayıları, ölçeğin genelinin ve alt boyutlarının yüksek düzeyde güvenilir olduğunu göstermektedir. Yüksek **güvenilirlik** değerleri, ölçek maddelerinin tutarlı sonuçlar ürettiğini ve aynı yapıyı ölçme konusunda kararlı olduğunu işaret eder.

Bu sonuçlar, Açık Liderlik Ölçeği'nin farklı zamanlarda veya farklı örneklemeler üzerinde uygulandığında benzer sonuçlar verme potansiyelini desteklemekte, böylece ölçeğin bilimsel araştırmalarda kullanımına olanak tanımaktadır.

Faktör Analizi

Açık Liderlik Ölçeği'nin yapısal geçerliğini belirlemek amacıyla **faktör analizi** uygulanmıştır. Analiz sonucunda ölçeğin, teorik beklentilerle uyumlu olarak üç temel faktöre ayrıldığı tespit edilmiştir. Bu faktörler, ölçeğin 23 maddesini anlamlı ve ayrık gruplara ayırmaktadır.

Gücün Kabulü ve Sürekli Paylaşım (9 madde)

Merak Destekleme ve Hesap Verebilirlik (9 madde)

Sosyal Ağların Etkin Kullanımı (5 madde)

Bu üç faktörlü yapı, **açık liderlik** kavramının çok boyutlu doğasını yansıtmaktadır ve her bir alt boyut, liderlik davranışının farklı bir yönünü bağımsız olarak ölçmektedir.

Enstrüman

Test Türü: Geliştirme

Format: 23 madde, 3 alt boyutlu, öz bildirim ölçeği.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Örgüt çalışanlar ve yöneticileri.

Yaş Grubu: Yetişkin (Çalışan) popülasyon.

Popülasyon Detayları: Ölçek, genellikle kamu veya özel sektör kurumlarında görev yapan çalışanlar ve yöneticiler üzerinde uygulanmıştır.

Test Metodolojisi: 5'li **Likert Ölçeği** (1=Hiç bir zaman - 5=Her zaman). Yüksek puanlar, ilgili liderlik boyutunda daha yüksek açıklik düzeyini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel şeffaflık, Liderlik Stili, Kurumsal İletişim, Güvenilirlik, Geçerlik, Psikometri, Yönetim Bilimi

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: Sorumlu yazar için: muratpolat@ankara.edu.tr

Yazma Adresi: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi (Yazarın bağlı olduğu kurum).

Şinler ve Ücretler ve Test Yılı

Ölçek, 2016 yılında bilimsel literatüre kazandırlmıştır. Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı için sorumlu yazar (Murat Polat) ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Kullanım izni ve potansiyel ücretlendirme konularında yazarın güncel politikaları esas alınmalıdır.

Referanslar

Polat, M. ve Arabacı, Ş. B. (2016). Açık Liderlik Ölçeğinin geliştirilmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(1), 79-96.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [acik-liderlik-olcegi-toad.pdf](#)

Ölçeğin Word (DOCX) dosyası buradan indirilebilir: [acik-liderlik-olcegi-toad.docx](#)

Açık Liderlik Ölçeği Maddeleri

Ölçek, toplamda 23 madde ve 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Derecelendirme 5'li Likert tipindedir (1=Hiç bir zaman - 5=Her zaman).

Gücün Kabulü ve Sürekli Paylaşım (9 madde): Çalıştığınız kurumda yeniliklere açık ortamlar desteklenir.

Merak Destekleme ve Hesap Verebilirlik (9 madde): Çalıştığınız kurumda çalışanlar bilgilerini birbirleri ile paylaşmalar konusunda teşvik edilir.

Sosyal Ağların Etkin Kullanımı (5 madde): Kurum için bilgi güncellemelerinden haberdar olabilmek için twitter, facebook, vb sosyal ağlar kullanılır.

ARABPSYCHOLOGY.COM